

Класифікація молодіжних субкультур по соціально-правовій ознаці:

- Асоціальні – стоять осторонь від соціальних проблем, але не загрожують суспільству.

Приклади: панки (девiз: “Живемо тут, зараз і сьогодні”), мажори (це люди, які проповідують теорію хайлайфізма (“високий рівень життя”), вони вмiють заробляти гроші, їх приваблює західний спiсiб життя), рокоббілі (шанувальники рок-н-ролу (девiз: “Поєднання вишуканості з вільним поведженням”), рокери, хіпі, тощо.

- Антисоціальні – яскраво виражений агресивний характер, прагнення утвердити себе за рахунок інших, моральна глухота.

Приклади: банди – це об’єднання (частіше за все підлітків) за територіальною ознакою.

- Просоціальні – це соціально-позитивні, які приносять користь суспільству. Ці об’єднання вирішують соціальні проблеми культурно-захисного характеру (захист пам’яток, реставрація храмів, екологічні проблеми ...).

Приклади: зелені.

ХЗОШ № 57 Харківської міської ради Харківської області

"Підліткова субкультура в сучасному світі"

Субкультура — це певний стиль, спiсiб життя і мислення окремих соціальних груп всередині суспільства.

Субкультура — у найширшому розумінні, частина всього, що створено людським суспільством: це будь-яка група у складі більшої, збірної культури, члени якої мають інтереси, що відрізняються від інтересів тих, хто належить до основного рiчища культури. У вужчому розумінні, субкультура — це будь-яка відмінна за стилем та ідентичністю група.

Як розпізнати субкультуру:

1. Субкультурам притаманні суворі внутрішні вписки і заходи, спрямовані на остракізацію, які забезпечують їхню стійкість.
2. Субкультурам властивий структурований процес навчання, протягом якого кандидати вчаться, як стати членами.
3. Субкультурам притаманний дуже виразний ступiнь автентичності, який творить настiльки мiцні суспiльні межі, що групу можна назвати субкультурою. Майбутні члени мають показати досвідченим членам, що вони зрозуміли альтернативні правила, що вони — «свої».
4. Субкультури формуються навколо добровільних об’єднань.
5. Субкультури творять власні субінтерпретації норм загалу — вони або повністю відкидають їх на користь власних, або трішки їх змінюють, щоб надати сенсу способові життя своєї субкультури. Жодна субкультура як така не є відхиленням. Групі, що певним чином відходить від норми, притаманний активний процес залучення нових членів. Вони формуються навколо єдиного харизматичного символу чи літератури.

Існує безліч молодіжних субкультур, як і безліч стереотипів про те, що субкультура - це обов'язково погано. Свідчення тому, що половина безграмотних у цій справі людей вважають, що всі неформали (люди з різних субкультур) є божевільними сектантами. Давайте ж спробуємо знайти плюси і мінуси кожної субкультури, щоб насамперед розуміти їх як людей.

Репери і хіп-хопери

Усім відомі і знайомі люди. Вони носять широкий і вільний одяг, більшість захоплюється баскетболом, бійбоксом і, звичайно, написанням репу. Плюси: людина-репер не лише займається спортом (що вже є плюсом), вона проявляє себе творчо. А прояв таланту завжди спричинює зростанню особистості.

Мінуси: все ніби добре, але є така підтечія як «Ганста». Ось саме тут «в моді» агресивний стиль поведінки. Такі люди можуть володіти вогнепальною зброєю, оскільки вважають, що світ жорстокий, і лише вони самі можуть себе захистити. Вони вважають себе за королів і не визнають нікого і нічого вище за себе.

Готи

Упізнати таких людей не складе жодних труднощів. Гот обов'язково одягнений у чорне і в нього обов'язково мармурово-біла шкіра. Проте сенс життя готів – ця сама готика – як кут сприйняття життя, а зовсім не культ смерті. Готика – явище естетичне, а похмурі образи - не більше ніж епатаж. Безглуздо шукати сенс життя в смерті – його там немає.

Смерть - це нагадування, привід прагнути до життя. Плюси: як правило, готи - це люди, які шукають натхнення, а значить творчі люди. І їх захоплення даною субкультурою ніщо інше, як просто спосіб насититися енергією. А їх вигляд (нехай навіть він декого лякає), це просто відповідь, створена на протигагу нічого не вартому гламуру, в якому за картинкою порожнеча. Мінуси: тут так само є небезпечні підтечії. Існують сатаністи. Їх ідеологія – ідеологія епатажу і бунт проти церковно-традиціоналістської системи. Саме люди з такої субкультури можуть піти на осквернення церковних предметів, жертвопринесення та інші дії, засновані на поклонінні сатані.

Скінхеди

Це неофашистські молодіжні угруповання закритого типу. Проповідують культ сильної особи, расизм, шовінізм, культ чорної магії, систематично займаються фізичною підготовкою. Не приховують своїх поглядів. Вітанням є витягнута вперед рука. Часто на чолі такого молодіжного угруповання стоїть доросла людина з профашистськими поглядами. Плюси: звичайно, справжнім плюсом це не назвеш, але ідея скінхедів - тільки сильні можуть жити. Отже, потрібно бути сильним, і не лише тілом, але і духом. Саме це прагнення з натяжкою можна назвати позитивним. Мінуси: мінусів набагато більше. Свою ідею вони сприймають дуже буквально. Саме за скінхедами дуже часто помічаються напади безпричинної агресії по відношенню до інших людей. Вони абсолютно не бояться убити «не свого», і навіть в деякій мірі прагнуть до цього.

Сучасні растамани

Растамани (растафарі)

Із їхньої точки зору, можна: любити людей, палити траву, байдикувати, осягати сенс життя, розповідати іншим про растафарі, філософствувати, грати на барабанах, боротися з Вавилоном, носити дреди і слухати реггі; не можна: їсти свинину, моллюсків, сіль, оцет, рибу без луски, коров'яче молоко, палити тютюн, пити ром і вино, носити речі з чужого плеча, їсти приготовану іншими їжу, грати в азартні ігри, торкатися мертвих, проповідувати негідним. Плюси: досить спокійна культура і нешкідлива для суспільства. Як кажуть «чим би дитя не тішилося.» Мінуси: по суті, їх заняття - це неробство, така людина навряд чи стане кимось великим у соціальному житті. Ролеві ігри, ролевика Це люди, які люблять грати за сценарієм. Вони можуть поставити свою улюблену книжку як спектакль і жити так довгий час. По суті все те ж саме як при зйомках фільму, тільки без камер. Плюси: тільки розвинені люди в інтелектуальному плані стають ролевиками. Вони обов'язково освічені, начитані, і вельми інтелігентні і миролюбні. Мінуси: є небезпека «загратися» за тим або іншим сценарієм і вже не вийти з ролі. При таких ситуаціях людина просто вибивається з суспільства.

Фріки

Люди, які люблять яскраво одягатися і поводитися, привертати до себе увагу. Тут і яскраві кольори одягу, і тату і різний пірсинг. По суті, ці люди не лише яскраво виглядають, вони і яскраво мислять. Зазвичай такі люди - це співаки, письменники, композитори. Взагалі, знову люди творчої натури. Фрік-культура – це культура сміливих і абсолютно відв'язних людей. Плюси: немає ніякого негативного ставлення до світу і до «не своїх». Немає нічого такого, проти чого вони вороже виступають. Мінуси: саме їх свобода є їх головним мінусом. Вона дає їм все, тоді як на них самих неможливо вплинути ззовні, тобто якщо поки це нешкідливо і весело, то хто знає, в що це виллється потім... І ніхто їх не зможе зупинити...

Металісти, рокери

Їх зовнішній вигляд зухвало агресивний: чорний одяг з великою кількістю металу, зображенням черепів, крові, написом "сатана" англійською мовою. Хоча одяг чистий, охайний. Класичні металісти носять вузькі чорні джинси, заправлені у високі черевики або «козаки», шкіряні куртки з косою блискавкою - "косухи", "косовороти", сережки в лівому вусі, персні із зображенням черепів або інших чорних магічних символів (пентаграма, скелет і т. д.) Але їх зовнішня агресивність і похмурість найчастіше є засобом епатажу оточуючих людей.

Ті, яким за 25 років, займаються серйозною роботою, як правило, миролюбні, хоча інколи можуть побешкетувати разом з тими, хто молодший. Плюси: як правило, люди вельми цікаві і не замкнуті в своєму маленькому світі. Для них це всього лише спосіб провести час. Мінуси: надмірний алкоголь і агресія на їх «залізних друзях» - крутих мотоциклах, можуть привести до аварій і інших ситуацій, пов'язаних з алкоголем.

Панки

Їх можна відразу впізнати по ірокезові на голові. Часто носять чорні шкіряні куртки, люблять пірсинги. В їх стилі завжди присутня неохайність і недбалість. Грубий жаргон, близький до жаргону "зони". Поведінка непристойна.

Багато хто з них вживає наркотики, спиртні напої, токсичні речовини. Плюси: може вони і є, але збоку їх не видно. Мінуси: там, де з'являються панки, - бійки, грабунки, насильство з метою наруги над особистістю.

Емо

За традиційну зачіску емо вважається косий, рваний чубок до кінчика носа, що закриває одне око, а ззаду коротке волосся, що стирчить в різні боки. Перевага віддається жорсткому прямому чорному волоссю. У дівчат можливі дитячі, смішні зачіски — два маленькі хвостики, яскраві заколочки — сердечка з боків, бантики.

Часто емо-кіди проколюють вуха або роблять тунелі. Окрім того, на обличчі емо-кіда може бути пірсинг (наприклад в губах і лівій ніздрі, бровах, перенісці). Їх легко можна впізнати по кольорах в одязі: рожевий і чорний. Плюси: якщо не рахувати їх емоційність, то цілком мирний і тихий народ. Не налаштовані вороже і не хочуть поневолити світ. Мінуси: прагнення до переживання яскравих і чистих емоцій і їх вираженню — головне правило для емо. Їх відрізняє: жадання самовираження, протистояння несправедливості, особливе, чутливе світосприйняття. Отже все це може привести до нервового зриву і до проблем у подальшому житті.

Деякі батьки можуть навіть не підозрювати, що її дитина належить до певної субкультури та може мати девіантну поведінку. Що ж робити батькам у цій ситуації, розберемось нижче.

1. Спокійно, відкрито і прямо спілкуйтеся з дитиною. Надайте їй можливість говорити, коли вона буде до цього готова. Не підганяйте її.

2. Якщо дитина розповідає, куди вона ходить та як проводить свій час, проявіть якомога повнішу обізнаність в обговорюваній темі. Виявляйте терпіння, наполегливість, доброзичливість для уникнення емоційного дискомфорту, недовіри чи агресії з боку підлітка.

3. Опануйте Інтернет-технології, майте власний акаунт і станьте другом своїй дитині в соціальних мережах.

4. Щотижня аналізуйте вміст сторінок дитини, уважно читайте її публікації, вивчайте групи, до яких вона приєдналася.

5. «Познайомтеся» з її віртуальними друзями, звертайте увагу на фото й відео, що викликають інтерес дитини, зокрема ті, що збережені, поширені або вподобані.

6. Покажіть дитині, що вона вам небайдужа, що ви піклуєтесь про неї та запропонуйте спільно провести час.

7. Зосередьтеся на тому, щоб показати дитині її переваги, знайдіть у неї сильні сторони, допоможіть їй побачити себе унікальною особистістю.

8. Після встановлення контакту та виявлення підлітком довіри до вас слід пояснити згубність і безперспективність деструктивної поведінки, підкріплюючи це фактами, які добре відомі підліткови; допомогти підлітку зрозуміти ступінь ризику від деструктивної поведінки і невідвортної відповідальності за скоєне (зокрема у випадку вчинення булінгу або іншого правопорушення).

Слід пам'ятати, що в зону ризику проявів деструктивної поведінки потрапляють підлітки, яким бракує батьківської уваги і підтримки, а також ті, час перебування в мережі Інтернет не контролюється.

З повагою, практичний психолог ХЗОШ №57, Пантелєєва Світлана Олегівна

